

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

**МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ
з дисципліни
“МІЖНАРОДНЕ ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО”
(для бакалаврів, спеціалістів)**

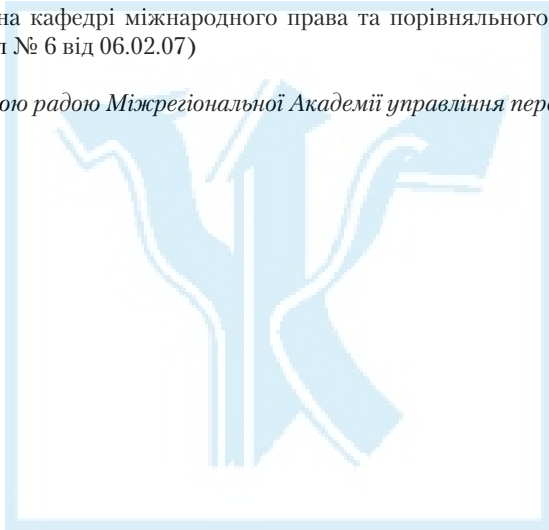
МАУП

Київ 2007

Підготовлено старшим викладачем кафедри міжнародного права та порівняльного правознавства *О. М. Кісілевич-Чорнойван*

Затверджено на кафедрі міжнародного права та порівняльного правознавства (протокол № 6 від 06.02.07)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

МАУП

Кісілевич-Чорнойван О. М. Методичні матеріали до самостійної роботи студентів з дисципліни “Міжнародне інформаційне право” (для бакалаврів, спеціалістів). — К.: МАУП, 2007. — 24 с.

Методична розробка містить пояснювальну записку, форми самостійної роботи студентів, тематичний план дисципліни “Міжнародне інформаційне право”, зміст самостійної роботи студентів, а також список літератури.

© Міжрегіональна Академія
управління персоналом (МАУП), 2007

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Останніми роками у світі бурхливо розвиваються інформаційні технології і в цьому зв'язку постає низка питань, які потребують нагального вирішення. Ці питання пов'язані з правовим забезпеченням регулювання утворення, пошуку, поширення та споживання інформації як на національному, так і на міжнародному рівні, а особливо у сфері захисту прав людини в інформаційній сфері. Крім того, постають певні питання щодо збалансованого врегулювання діяльності ЗМІ, захисту конфіденційної та таємної інформації, що останнім часом надзвичайно актуально.

Нині вже не виникає сумнівів щодо необхідності комплексного врегулювання міжнародної інформаційної сфери, а в цьому зв'язку і щодо активного формування міжнародного інформаційного права як комплексної галузі.

Мета самостійної роботи з навчальної дисципліни “Міжнародне інформаційне право”:

- поглибити теоретичні знання з дисципліни;
- засвоїти в повному обсязі навчальну програму та сформувавши самостійність як особистісну рису та важливу професійну якість;
- навчитися творчо опрацьовувати та аналізувати рекомендовані літературні джерела;
- сформувати вміння використовувати здобуті знання на практиці;
- сформувати вміння щодо виконання наукових досліджень із проблем пошуку, опрацювання, передавання та отримання інформації на міжнародному рівні;
- поглибити знання в галузі міжнародного публічного права, міжнародного приватного права, теорії держави і права, конституційного права України, конституційного права зарубіжних країн, філософії права;
- сформувати вміння аналізувати універсальні та регіональні міжнародно-правові акти в галузі регулювання міжнародної інформаційної сфери;
- сформувати аналітичне мислення;

- сформувати вміння виявляти новели в теорії та практиці міжнародно-правової та національної регламентації інформаційної сфери;
- сформулювати уявлення про загальні тенденції щодо стану забезпечення прав особи в інформаційній сфері.

Завдання самостійної роботи з навчальної дисципліни “Міжнародне інформаційне право”:

- закріплення та систематизація здобутих знань, їх застосування при виконанні практичних завдань та творчих робіт, а також виявлення прогалин у системі знань із предмета.

Самостійна робота студентів забезпечується системою навчально-методичних засобів, передбачених для вивчення конкретної навчальної дисципліни: підручників, навчальних та методичних посібників, методичних матеріалів для самостійної роботи студентів, конспектів лекцій, практикумів та ін.

ФОРМИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Види та форми самостійної роботи студентів	Форми контролю та звітності
1	2
<i>I. Підготовка до поточних аудиторних занять</i>	
1.1. Опрацювання прослуханого лекційного матеріалу, вивчення обов’язкових та додаткових літературних джерел	1.1. Активна участь у різних видах аудиторних занять
1.2. Вивчення окремих тем або питань, передбачених для самостійного опрацювання	1.2. Перевірка правильності виконання завдань
1.3. Виконання домашніх завдань	1.3. Перевірка правильності виконання завдань
1.4. Виконання та письмове оформлення завдань та інших робіт	1.4. Перевірка правильності виконання завдань на аудиторних заняттях

1	2
1.5. Підготовка до семінарських, практичних (лабораторних) занять	1.5. Активна участь у семінарських, практичних (лабораторних) заняттях
1.6. Підготовка до модульного контролю та інших форм поточного контролю	1.6. Написання контрольної роботи, тестування та ін.
II. Пошуково-аналітична робота	
2.1. Пошук та огляд літературних джерел за заданою проблематикою	2.1. Розгляд підготовлених матеріалів під час аудиторних занять
2.2. Написання реферату чи доповіді за заданою проблематикою	2.2. Обговорення (захист) реферату під час аудиторних занять
2.3. Аналітичний розгляд наукової публікації	2.3. Обговорення результатів роботи під час аудиторних занять
2.4. Аналіз конкретної виробничої ситуації, підготовка до виконання ситуаційних вправ	2.4. Розгляд підготовлених матеріалів, участь у діловій грі, ситуаційних вправах та ін.

Вивчення питань, винесених для самостійного опрацювання, відбувається в терміни між лекціями та семінарами. На кожному семінарському занятті здійснюється перевірка засвоєння студентами тем, винесених для самостійного опрацювання, що передбачає усне опитування, перевірку рефератів за заданими темами, внесення питань, винесених для самостійного опрацювання, у перелік питань рефератів. Готуючись до виступу на семінарі, доцільно скласти план або тези виступу, якими можна користуватися під час виступу.

Пошук та огляд літературних джерел за заданою проблематикою відбуваються під керівництвом викладача, який допомагає в їх пошуку (нормативних джерел, підручників, монографій, статей та ін.) та консулює студентів щодо їх аналізу, а також допомагає здійснити аналітичний розгляд наукових публікацій.

Самостійна підготовка до модульного контролю та інших форм поточного контролю передбачає опрацювання:

- конспектів лекцій з питань, винесених для модульного та поточного контролю;
- спеціальних юридичних літературних джерел за темами, винесеними для модульного та поточного контролю.

Підготовка до виконання контрольної роботи відбувається згідно з навчальним розкладом.

Вивчення засад регулювання міжнародних інформаційних відносин передбачає підготовку студентами рефератів за темами планів семінарських занять. При підготовці рефератів студенти використовують як основні, так і додаткові літературні джерела, аналізують їх та занотовують. Реферати заслуховуються та обговорюються на семінарських заняттях, кращі з них можуть бути рекомендовані для розгляду в наукових студентських гуртках, конференціях.

Найпоширенішими формами усного оприлюднення результатів пошуково-аналітичної роботи студентів є доповідь та повідомлення. Доповідь — це документ, де викладаються певні питання, висновки, пропозиції. Вона призначена для усного (публічного) прочитання та обговорення. Вибір способу підготовки доповіді залежить від змісту матеріалу та завдань семінарського заняття. Обсяг доповіді — до 8 сторінок. Якщо доповідь складається з 4–6 сторінок, вона називається повідомленням.

Перед написанням реферату студент повинен опрацювати міжнародні та національні правові акти, обов'язкові та додаткові літературні джерела за темою. Обсяг реферату — до 15 сторінок. Структура реферату: вступ (до двох сторінок); основна частина (8–10 сторінок); висновки (до двох сторінок); список використаної літератури. Реферат виконується на аркушах паперу формату А4.

Якщо студент не підготувався до семінару або пропустив його, він повинен відпрацювати відповідну тему за однією з таких форм:

- усна (відповіді на питання, винесені на семінарське заняття);
- доповідь (за заданою викладачем темою);
- реферат (за відповідною темою семінарського заняття).

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
дисципліни
“МІЖНАРОДНЕ ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО”

№ пор.	Назва змістового модуля і теми	Кількість годин на самотійну роботу
	Змістовий модуль I. Поняття та основні категорії міжнародного інформаційного права	
1	Поняття міжнародного інформаційного права	1
2	Діяльність міжнародних організацій у міжнародній інформаційній сфері	2
3	Міжнародні стандарти з доступу, користування та поширення інформації	2
4	Стандарти з доступу, користування та поширення інформації в Україні	2
	Змістовий модуль II. Міжнародно-правове регулювання обігу окремих видів інформації та інформаційна безпека	
5	Захист особистих даних	2
6	Право населення на отримання екологічної інформації	2
7	Державна інформаційна безпека	
8	Правове регулювання Інтернету в США, країнах Європи, СНД та в Україні	1
Разом годин: 54		

ЗМІСТ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Змістовий модуль I. Поняття та основні категорії міжнародного інформаційного права

Тема 1. Поняття міжнародного інформаційного права

1. Класифікація інформації.
2. Історія розвитку міжнародного інформаційного права.
3. Джерела міжнародного інформаційного права.

4. Держави як суб'єкти міжнародного інформаційного права.
5. Транснаціональні інформаційні агентства як суб'єкти міжнародного інформаційного права.

Питання для самоконтролю

1. Що означає термін “комерційна таємниця”?
2. Що означає термін “статистична інформація”?
3. Етапи розвитку міжнародного інформаційного права.
4. Закриті джерела міжнародної інформації.
5. Міжнародні договори в міжнародній інформаційній сфері.
6. Як регулюється діяльність транснаціональних інформаційних агентств у міжнародному інформаційному праві?

Теми рефератів

1. Інформація як об'єкт права: поняття та ознаки.
2. Міжнародні джерела інформаційного права.
3. Суб'єкти міжнародного інформаційного права.
4. Особливості поширення інформації для використання її дітьми.

Література [1–19; 21–32; 35–37; 40–42; 45; 50–54; 59; 63; 70; 71; 75–78]

Тема 2. Діяльність міжнародних організацій у міжнародній інформаційній сфері

1. Діяльність Міжнародного союзу електров'язку.
2. Всесвітня метеорологічна організація.
3. Міжнародна організація морського супутникового зв'язку.
4. Діяльність НАТО у сфері інформації та комунікації.
5. Міжнародна телекомунікаційна спілка.
6. Світова організація із захисту права інтелектуальної власності.
7. Міжнародна федерація з інформації та комунікації.
8. Міжнародна асоціація з вивчення комунікації.
9. Міжнародна асоціація дослідників комунікації.

Питання для самоконтролю

1. Коли було створено Міжнародний союз електров'язку і з якою метою?
2. Прийняті міжнародні документи у сфері інформації за останні 20 років НАТО.

3. Основні напрями роботи Міжнародної телекомунікаційної спілки.
4. Основні напрями роботи Світової організації із захисту права інтелектуальної власності.
5. Міжнародна федерація з інформації та комунікації.

Тема рефератів

1. Регулювання діяльності транснаціональних корпорацій (ТНК) з урахуванням розвитку міжнародних інформаційних потоків.
2. Особливості правового користування інформацією для громадян країн, що входять до Ради Європи.
3. Діяльність НАТО у сфері інформації та комунікації.
4. Особливості правового регулювання інформаційних потоків у межах СНД.
5. Діяльність недержавних міжнародних організацій у сфері проблем створення, поширення та одержання інформації.

Література [18; 19; 21–32; 35–37; 40; 41; 50; 51; 54–56; 64; 65; 75]

Тема 3. Міжнародні стандарти з доступу, користування та поширення інформації

1. Класифікація обмежень, встановлених міжнародним інформаційним правом у міжнародній інформаційній сфері.
2. Положення Конвенції Ради Європи № 108 “Про захист осіб стосовно автоматизованої обробки персональних даних” від 28 січня 1981 р.
3. Положення Рекомендацій Комітету Міністрів ЄС щодо питання забезпечення приватності при користуванні мережею Інтернет.
4. Положення Модельного контракту на забезпечення еквівалентного захисту персональних даних у контексті питання транскордонних потоків даних Європейських Співтовариств і Міжнародної Торгової Палати 1992 р. щодо стандартів передавання інформації через кордони держав.
5. Загальна характеристика законодавства Росії у сфері інформації.
6. Загальна характеристика законодавства США у сфері регулювання доступу до інформації.

7. Загальна характеристика законодавства країн Західної Європи у сфері регулювання засобів масової інформації.
8. Загальна характеристика законодавства ФРН у сфері інформації.
9. Загальна характеристика законодавства Франції у сфері інформації.

Питання для самоконтролю

1. Які обмеження існують у міжнародному інформаційному праві щодо поширення інформації, яка закликає до міжрасової, етнічної та релігійної ворожнечі? Якими міжнародними документами регулюється це питання?
2. Які гарантії приватності при користуванні мережею Інтернет визначає Положення Рекомендацій Комітету Міністрів ЄС щодо питання забезпечення приватності при користуванні мережею Інтернет?
3. Основні положення закону РФ “Про інформацію, інформатизацію та захист інформації” 1995 р.
4. Які закони регулюють діяльність засобів масової інформації в Росії?
5. Які повноваження мають державні службовці у США згідно з Федеральним законом США “Про свободу інформації” 1966 р.?
6. Якими законами регулюється поширення інформації у Франції?
7. Якими законами регулюється поширення інформації у ФРН та Австрії?

Теми рефератів

1. Використання Конвенції про захист основних прав і свобод людини, зокрема ст. 10, що регламентує правове забезпечення інформацією особи та систему поширення такої інформації.
2. Основні принципи юридичного регулювання діяльності інформації у країнах Європи та США.
3. Сучасний стан інформаційного права у США.
4. Джерела та конституційні положення про пресу у Великій Британії.
5. Місце міжнародних угод про права людини в національному праві про засоби масової інформації у Великій Британії.

6. Механізми саморегулювання в системі засобів масової інформації ФРН.
7. Регулювання імпорту та експорту друкованих видань у Франції.
8. Захист джерел інформації за законодавством Франції.
9. Комерційна таємниця та доступ до інформації, яка належить приватним особам, за законодавством Австрії.
10. Законодавство про пресу Європейського співтовариства.

Література [1–9; 11–51; 54; 55; 60; 64; 65; 67–75; 78–81; 83–88]

Тема 4. Стандарти з доступу, користування та поширення інформації в Україні

1. Виконання Україною взятих зобов'язань у міжнародній інформаційній сфері.
2. Положення Закону України “Про державну таємницю” 1994 р. щодо доступу та поширення державних таємниць.
3. Звернення Верховної Ради України до Ради Європи, Організації з безпеки та співробітництва в Європі, міжнародних парламентських організацій, парламентів і урядів європейських країн щодо тривожної ситуації в інформаційному просторі України від 15 червня 1999 р.
4. Основні положення Указу Президента України “Про додаткові заходи щодо безперешкодної діяльності засобів масової інформації, дальшого утвердження свободи слова в Україні” від 9 грудня 2000 р. № 1323/2000.
5. Положення Закону України “Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні” від 16 листопада 1992 р. № 2782-ХІІ щодо поширення окремих видів інформації.
6. Положення Закону України “Про рекламу” від 3 липня 1996 р. № 270/96 щодо поширення окремих видів інформації.
7. Положення Закону України “Про телебачення і радіомовлення”.
8. Положення Закону України “Про Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення” від 23 вересня 1997 р. № 538/97.

Питання для самоконтролю

1. Які законодавчі акти регулюють інформаційну сферу в Україні?
2. Що означає термін “цензура” згідно із Законом України “Про інформацію” 1992 р.?
3. Яка інформація належить до державної таємниці згідно із законодавством України?
4. Яку інформацію не мають права друкувати мас-медіа згідно із Законом України “Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні” від 16 листопада 1992 р.?
5. Повноваження Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення згідно з відповідним законом 1997 р.

Теми рефератів

1. Законодавство України про інформаційну забезпеченість суспільства та кожної особи зв'язком.
2. Закон України “Про інформацію” та його значення для реалізації принципів міжнародного інформаційного права.
3. Створення Інформаційного кодексу в Україні.
4. Захист честі та гідності за українським законодавством.

Література [1–17; 20; 22–25; 30; 31; 35; 38–40; 42; 43; 50–61; 70; 72; 78; 82]

Змістовий модуль II. Міжнародно-правове регулювання обігу окремих видів інформації та інформаційна безпека

Тема 5. Захист особистих даних

1. Основні положення Декларації “Про транскордонні потоки даних” ОЄСР 1985 р.
2. Основні положення Рекомендації Ради ОЄСР “Про Керівні принципи щодо безпеки інформаційних систем” 1992 р.
3. Основні положення Рекомендації “Про Керівні принципи щодо політики у галузі криптографії” 1997 р. ОЄСР.
4. Основні положення Декларації “Про захист приватності в глобальних мережах” ОЄСР 1998 р.

5. Основні положення Резолюції ЄС “Про захист прав індивідів стосовно технічного розвитку і обробки даних” 1979 р.
6. Основні положення Директиви ЄС “Про захист фізичних осіб стосовно автоматизованої обробки персональних даних та безперешкодного руху цих даних” від 24 жовтня 1995 р.
7. Основні положення Рекомендації Комітету Міністрів Ради Європи R(94) 13 від 22 листопада 1994 р. “Про заходи для забезпечення транспарентності (прозорості) засобів масової інформації” та Додатку до неї.
8. Практика Європейського суду з прав людини у сфері захисту інформаційних прав людини.

Питання для самоконтролю

1. На що повинні бути спрямовані національні положення країн – учасниць ОЄСР у сфері захисту приватності відповідно до Керівних принципів щодо безпеки інформаційних систем 1992 р.?
2. На регламентування яких прав користувачів спрямовані принципи, що містяться в Керівних принципах щодо політики в галузі криптографії 1997 р. ОЄСР?
3. На чому робиться акцент у Резолюції ЄС “Про захист прав індивідів стосовно технічного розвитку і обробки даних” 1979 р.?
4. Яка інформація повинна надаватись суб’єктові даних відповідно до директиви ЄС “Про захист фізичних осіб стосовно автоматизованої обробки персональних даних та безперешкодного руху цих даних” від 24 жовтня 1995 р.?
5. Зміст керівного принципу № 4 Додатку до Рекомендації Комітету Міністрів Ради Європи R(94) 13 від 22 листопада 1994 р. “Про заходи для забезпечення транспарентності (прозорості) засобів масової інформації”.

Темі рефератів

1. Положення міжнародних актів відносно доступу до інформації про фізичних осіб.
2. Застосування статті 10 Європейської конвенції у практику Європейського суду з прав людини.
3. Захист честі та гідності за українським законодавством.
4. Проблема захисту особистих даних в Україні.

Література [2; 5; 6; 9; 13–15; 17; 21; 26; 29; 32; 37; 38; 40; 42; 49; 52; 53; 56–60; 63; 64; 68–80; 82; 87]

Тема 6. Право населення на отримання екологічної інформації

1. Основні положення Орхуської конвенції “Про доступ до інформації, участь громадськості в процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя з питань, що стосуються довкілля” 1998 р.
2. Види та джерела екологічної інформації.
3. Реалізація суб’єктивного права на екологічну інформацію.
4. Нормативно-правове забезпечення захисту права громадян на екологічну інформацію у США.
5. Нормативно-правове забезпечення захисту права громадян на екологічну інформацію у Франції.
6. Нормативно-правове забезпечення захисту права громадян на екологічну інформацію в Росії.
7. Нормативно-правове забезпечення захисту права громадян на екологічну інформацію в Україні.

Питання для самоконтролю

1. За яких умов державними органами може бути відмовлено в запиті про надання екологічної інформації відповідно до Орхуської конвенції 1998 р.?
2. Основні джерела екологічної інформації.
3. Які гарантії доступу населення до екологічної інформації існують у США?
4. Які нормативні акти регулюють захист права громадян на екологічну інформацію у Франції?
5. Хто може звертатись до суду за захистом екологічних прав відповідно до законодавства Росії?
6. Які нормативні акти регулюють захист права громадян на екологічну інформацію в Україні?
7. Які норми Цивільного кодексу України регулюють захист права громадян на екологічну інформацію?

Теми рефератів

1. Захист права громадян на екологічну інформацію: міжнародні стандарти.
2. Модельний закон СНД про доступ до екологічної інформації 1997 р. та законодавство України в цій сфері.

3. Основні положення Угоди про інформаційне співробітництво у сфері екології та охорони навколишнього середовища (СНД) 1998 р.

Література [1; 2; 4; 15; 20; 39; 70; 75]

Тема 7. Державна інформаційна безпека

1. Типи інформаційних війн.
2. Перспективи вступу України до інформаційного суспільства та інформаційна безпека нашої держави.
3. Стан та перспективи розвитку державної інформаційної безпеки в Україні.
4. Основні положення Концепції технічного захисту інформації в Україні, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України № 1126 від 8 жовтня 1997 р.
5. Положення про Департамент спеціальних телекомунікаційних систем та захисту інформації Служби безпеки України, затверджене Указом Президента України № 1120/2000 від 6 жовтня 2000 р.
6. Положення про Міжвідомчу комісію з питань інформаційної політики та інформаційної безпеки при Раді національної безпеки і оборони України, затверджене Указом Президента України від 22 січня 2002 р. № 63/2002.
7. Основні положення Постанови КМУ “Про затвердження Положення про Адміністрацію Державної служби спеціального зв’язку та захисту інформації” від 24 червня 2006 р. № 868.
8. Основні положення Концепції інформаційної безпеки держав — учасниць СНД у військовій сфері від 4 червня 1999 р.

Питання для самоконтролю

1. Види інформаційних загроз та інформаційної зброї.
2. Що означає термін “інформаційне суспільство” та які перспективи вступу України до нього?
3. Якими нормативними актами регулюється інформаційна безпека в Україні?
4. Якими нормативними актами регулюється державна інформаційна безпека в Україні?

5. Які принципи формування і здійснення державної політики у сфері технічного захисту інформації закріплені в Концепції технічного захисту інформації в Україні 1997 р.?
6. Щодо яких питань Адміністрація Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації розробляє порядок та вимоги відповідно до Постанови КМУ від 24 червня 2006 р. № 868?
7. Що має право робити Комісія з питань інформаційної політики та інформаційної безпеки при Раді національної безпеки і оборони України для виконання покладених на неї завдань відповідно до Указу Президента України від 22 січня 2002 р. № 63/2002?
8. Які джерела загроз державній інформаційній безпеці наведені в Концепції інформаційної безпеки держав – учасниць СНД у військовій сфері від 4 червня 1999 р.?

Тема рефератів

1. Стан та перспективи розвитку національної інформаційної безпеки України.
2. Гарантії інформаційного суверенітету України.
3. Поняття державної безпеки в інформаційній сфері.
4. Напрями державної інформаційної безпеки.
5. Державна інформаційна безпека та інформаційні війни.
6. Концепції державної інформаційної безпеки у країнах світу.
7. Концепція державної інформаційної безпеки в Україні.
8. Державна таємниця та доступ до урядової інформації у Великій Британії.

Література [1; 2; 4; 8; 12; 19; 23–25; 27; 28; 30; 32; 35; 37; 38; 40; 42; 47; 50; 51; 54; 61; 69; 70; 74; 76–78; 80; 85; 88]

Тема 8. Правове регулювання Інтернету в США, країнах Європи, СНД та у Україні

1. Законодавство розвинених західних країн про регулювання мережі Інтернет.
2. Правове регулювання користування мережею Інтернет у країнах Сходу.

3. Основні положення Указу Президента України “Про деякі заходи відносно захисту державних інформаційних ресурсів у мережах передачі даних” від 24.09.01 №891/2001.
4. Основні положення Указу Президента “Про заходи щодо розвитку національної складової глобальної інформаційної мережі Інтернет та забезпечення широкого доступу до цієї мережі в Україні” від 2000 р. № 928/2000.

Питання для самоконтролю

1. Якими правовими актами передбачено покарання за комп’ютерні злочини в Іспанії, Франції та Італії?
2. Відповідальність за які правопорушення, пов’язані з комп’ютерами, передбачена Кримінальним кодексом Швеції?
3. Відповідальність за які правопорушення, пов’язані з комп’ютерами, передбачена Кримінальним кодексом Німеччини?
4. Якими нормативними документами регулюється поширення інформації в мережі Інтернет на території України?
5. Які основні заходи щодо розвитку Інтернет в Україні передбачені Указом Президента України від 2000 р. № 928/2000?

Тематичні реферати

1. Поняття мережі Інтернет та проблема його правового регулювання.
2. Досвід держав щодо регулювання мережі Інтернет.
3. Правове регулювання мережі Інтернет в Україні.
4. Правове регулювання діяльності абонентів мережі Інтернет, серверних центрів тощо.
5. Відповідальність за порушення правил користування мережею кіберпростору.
6. Внутрішньодержавне законодавство про використання засобів спілкування, у тому числі й новітніх інформаційних технологій.
7. Юридична відповідальність за порушення авторського права та злам комп’ютерних програм у мережі Інтернет за законодавством України.

Література [1–4; 8–10; 13; 19; 21; 26; 29; 30; 32–34; 37; 38; 40–44; 46; 53; 57; 59; 60; 63; 66; 70; 76; 78; 82; 84; 89]

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. *Конституція* України. — К., 1996.
2. *Закон* України “Про інформацію” від 2 жовтня 1992 р.
3. *Закон* України “Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів” від 23 вересня 1997 р.
4. *Закон* України “Про державну таємницю” від 1994 р.
5. *Закон* України “Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні” від 16 листопада 1992 р.
6. *Закон* України “Про зв’язок” від 16 травня 1995 р.
7. *Закон* України “Про телебачення і радіомовлення” від 21 грудня 1993 р.
8. *Указ* Президента України “Про деякі заходи відносно захисту інтересів держави в інформаційній сфері”.
9. *Указ* Президента “Про заходи щодо розвитку національної складової глобальної інформаційної мережі Інтернет та забезпечення широкого доступу до цієї мережі в Україні” від 31 липня 2000 р.
10. *Указ* Президента “Про додаткові заходи щодо безперешкодної діяльності засобів масової інформації, дальшого утвердження свободи слова в Україні” від 9 грудня 2000 р.
11. *Брюссельська конвенція* про розповсюдження сигналів, які несуть програми, що передаються через супутники, 1974 р.
12. *Декларація* ООН про заборону пропаганди війни й мілітаризму.
13. *Декларація* про транскордонні потоки даних ОСЄР 1985 р.
14. *Загальна декларація* прав людини 1948 р.
15. *Міжнародний пакт* про громадянські та політичні права 1966 р.
16. *Міжнародна конвенція* електрозв’язку (у редакції 1991 р.).
17. *Європейська конвенція* про захист прав людини та основних свобод 1950 р.
18. *Європейська конвенція* про транскордонне телебачення 1989 р.
19. *Окінавська хартія* глобального інформаційного суспільства 2000 р.
20. *Орхуська конвенція* “Про доступ до інформації, участь громадськості в процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя з питань, що стосуються довкілля” 1998 р.
21. *Конвенція* Ради Європи про захист особистості у зв’язку з автоматичною обробкою персональних даних 1981 р.

22. *Угода* про полегшення міжнародних обмінів візуальними й звуковими матеріалами освітнього, наукового і культурного характеру 1949 р. під егідою ЮНЕСКО.
23. *Угода* про співробітництво в області інформації 1992 р. (СНД).
24. *Резолюція* ГА ООН 37/92 від 10 грудня 1982 р. “Про принципи використання державами штучних супутників Землі для міжнародного безпосереднього телевізійного мовлення”.
25. *Резолюція* № 2 4-ї Європейської конференції міністрів з політики в області засобів масової інформації “Журналістські свободи та права людини” 1994 р.
26. *Резолюція* № 1 Європейської конференції міністрів з політики в області засобів масової інформації “Вплив нових комунікаційних технологій на права людини і демократичні цінності” 1997 р.
27. *Заява* 4-ї Європейської конференції міністрів з політики в області засобів масової інформації “Про порушення журналістських свобод” 1994 р.
28. *Резолюція* 820 (1984) Парламентської асамблеї Ради Європи “Про відносини парламентів держав із засобами масової інформації” 1984 р.
29. *Рекомендації* Комітету Міністрів ЄС щодо питання забезпечення приватності під час користування мережею Інтернет.
30. *Рішення* про Концепцію формування інформаційного простору СНД 1996 р.
31. *Статут* Міжнародного союзу електров’язку 1994 р.
32. *Бачило И. Л., Лопатин В. Н., Федотов М. А.* Информационное право: Учебник. — СПб.: Юрид. центр Пресс, 2001.
33. *Герцева Е. Н.* Проблемы квалификации недобросовестного использования доменных имен в Интернете // Законодательство. — 2000. — Вып. 11. — С. 47.
34. *Демьянова К.* Интернет — средство массовой информации? // Законодательство. — 2000. — Вып. 9. — С. 45.
35. *Зернецька О. В.* Нові підходи ООН у галузі комунікацій. ООН у системі міжнародних відносин. — К., 1995.
36. *Колосов Ю. М., Кузнецов В. И.* Международное право: Учебник. — М.: Междунар. отношения, 1996.
37. *Копылов В. А.* Информационное право: Учебник. — 2-е изд., перераб. и доп. — М.: Юрист, 2003.

38. *Кормич*. Інформаційна безпека. Організаційно-правові основи. — К., 2004.
 39. *Краснова М. В.* Гарантії реалізації прав громадян на екологічну інформацію. — К., 1999.
 40. *Макаренко Є. А.* Європейська інформаційна політика. — К., 2000.
 41. *Мак-Брейд Г.* Багато голосів — один світ. Міжнародна комісія з вивчення проблем комунікацій. Заключна доповідь: Пер. з англ. — Париж, 1997.
 42. *Основи інформаційного права України* / За ред. В. С. Цимбалюк. — К.: 2003.
 43. *Пазюк А. В.* Права людини та Інтернет. — К.: МГО, 2003.
 44. *Петровский С.* Правовое регулирование оказания интернет-услуг // Рос. юстиція. — 2001. — Вып. 5. — С. 63.
 45. *Почепцов Г. Т.* Теорія комунікацій. — К., 1996.
 46. *Право и информатизация общества* / Под ред. В. С. Цимбалюк. — М., 2002.
 47. *Прайс М.* Право СМІ в США: еволюція или революція? // Бюл. “ЗиП СМІ”. — 1995. — № 6(10). — С. 1.
 48. *Современное право средств массовой информации в США* / Под ред. А. Рихтера. — М.: Право и СМІ, 1997. — 256 с.
 49. *Туманов В. А.* Материали о рассмотрении дел в Европейском суде // Государство и право. — 1993. — № 4. — С. 54–56.
- Додаткова*
50. *Декларація ЮНЕСКО* про основні принципи, які торкаються вкладу засобів масової інформації у зміцнення миру і міжнародного взаєморозуміння, у розвиток прав людини і в боротьбу проти расизму, апартеїду і підбурювання до війни 1978 р.
 51. *Декларація ООН* про розповсюдження серед молоді ідеалів миру, взаємної поваги і взаєморозуміння між народами 1965 р.
 52. *Декларація* про захист приватності в глобальних мережах ОЄСР 1998 р.
 53. *Директива ЄС* про захист фізичних осіб стосовно автоматизованої обробки персональних даних та безперешкодного руху цих даних від 24 жовтня 1995 р.
 54. *Резолюція ГА ООН 110 (II)* “Про заборону пропаганди війни” від 3 листопада 1947 р.

55. *Резолюція* ЮНЕСКО від 08.11.85 № 230/13.1.
56. *Резолюція* ЄС “Про захист прав індивідів стосовно технічного розвитку і обробки даних” 1979 р.
57. *Рекомендації* Комітету Міністрів ЄС щодо питання забезпечення приватності під час користування мережею Інтернет.
58. *Рекомендація* про Керівні принципи щодо безпеки інформаційних систем Ради ОЄСР 1992 р.
59. *Рекомендація* про Керівні принципи щодо політики у галузі криптографії 1997 р. ОЄСР.
60. *Модельний* контракт на забезпечення еквівалентного захисту персональних даних у контексті питання транскордонних потоків даних Європейських Співтовариств і Міжнародної Торгової Палати 1992 р.
61. *Постанова* ВРУ від 2 червня 1999 р. «Про підсумки парламентських слухань “Інформаційна політика України: стан і перспективи”».
62. *Американское* диффамационное право и судопроизводство. Обзор законодательства и практики судебной защиты чести и достоинства в США // Бюл. “ЗИП СМІ”. — 1996. — Вып. 12(28). — С. 11–13.
63. *Антонюк А. О.* Основи захисту інформації в автоматизованих системах. — К., 2003.
64. *Берестнев.* Распространение решений Европейского суда по правам человека // Рос. юстиция. — 2001. — Вып. 3. — С. 16.
65. *Бизоньо П., Пачи А.* Европейское сообщество и роль информации: цели, исследовательские программы и деятельность в 1994–1998 гг. — М., 1999.
66. *Богуславский М. М.* Международное частное право. — М.: Юристъ, 2001.
67. *Власихин В.* Миллер против Калифорнии. Эротика и порнография в решениях Верховного суда США // Рос. юстиция. — 2001. — Вып. 5. — С. 74.
68. *Глашев А. А.* Европейский суд по правам человека: порядок подачи и рассмотрения жалоб // Законодательство. — 2000. — Вып. № 6. — С. 32.
69. *Голдберг С.* Доступність інформації для громадськості: Доповідь про свободу. — Вашингтон, 1995.

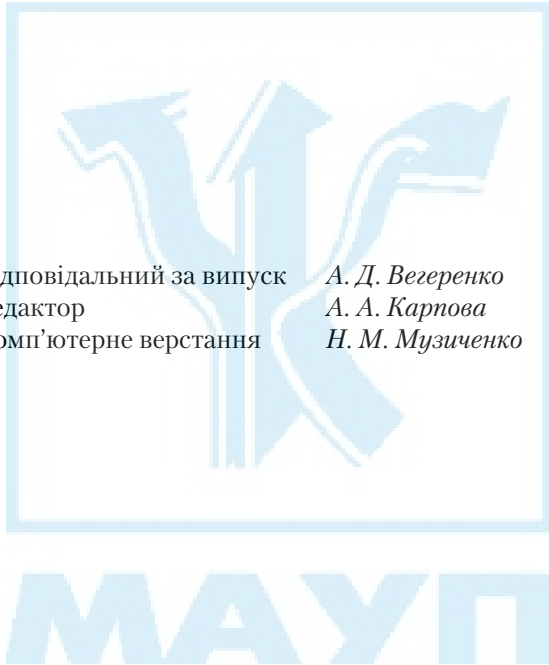
70. *Гонцяж Я., Гвидюк Н.* Свобода інформації та виконавча гілка влади. — К., 2002.
71. *Д'Арсі Ж.* Право на комунікацію: Пер. з фр. — Париж, 1980.
72. *Законодавство США у галузі інформації: Програма сприяння парламенту України.* — К., 1996.
73. *Законодавчі акти країн Північної Америки.* — К.: Вид-во Укр. правничої фундації, 1994.
74. *Законы и практика средств массовой информации в Европе, Америке, Австралии (сравнительный анализ законодательных актов в 11 демократических странах мира).* — М., 1997.
75. *Ермишина Е. В.* Международный обмен информацией: Правовые аспекты. — М., 1989.
76. *Інформаційне суспільство — виклик для Європи: Матер. V наради Комітету Міністрів Ради Європи в галузі інформації та комунікацій, 11–12 грудня 1997 р., Греція, Салоніки // Політика і час.* — 1998. — № 2. — С. 87–110.
77. *Кашилев Ю. Б.* Массовая информация и международные отношения. — М., 1981.
78. *Концептуальные подходы и основные направления по формированию информационного пространства государств-участников СНГ.* — Минск, 1995.
79. *Круг Питер.* В США принят закон о телекоммуникациях // Бюл. “ЗиП СМИ”. — 1996. — Вып. 3(19). — С. 9.
80. *Лопатин В. Н.* Информационная безопасность России: Человек. Общество. Государство. — СПб.: Университет, 2000.
81. *Майн Х.* Средства массовой информации в Федеративной Республике Германии. — М.: Изд. “Коллоквиум”, 1996.
82. *Пазюк А. В.* Захист прав людини стосовно персональних даних: Міжнародні стандарти. — К.: МГО, 2000.
83. *Пшеничный Г. М., Хруль В. М.* Правовые и этические нормы журналистской деятельности в документах. — М.: Центр “Право и СМИ”, 1998. — Вып. 11.
84. *Труды по интеллектуальной собственности. Т. 2. Актуальные проблемы информационного права // Матер. науч.-практ. конф.* — М., 2000.
85. *Федеральный закон США об открытости правительства / Пер. А. Рихтера // Бюл. “ЗиП СМИ”.* — 1996. — Вып. 2(19). — С. 5–7.

86. Хеллак Т. Печать, радио и телевидение в ФРГ: Пер. с нем. — Бонн, 1996.
87. Цена слова: Из практики лингвистических экспертиз текстов СМИ в судебных процессах по защите чести, достоинства и деловой репутации.
88. Энтин М. Л. Правовое регулирование прессы за рубежом. — М., 1992.
89. Якушев М. В. Как “отрегулировать” Интернет? // Законодательство. — 2000. — Вып. 9. — С. 49.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	3
Форми самостійної роботи студентів	4
Тематичний план дисципліни “Міжнародне інформаційне право”	7
Зміст самостійної роботи студентів.....	7
Список літератури.....	17

Відповідальний за випуск *А. Д. Вегеренко*
Редактор *А. А. Карпова*
Комп'ютерне верстання *Н. М. Музиченко*

Зам. № ВКЦ-3023

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП